

25.5.2012

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö 12.4.2012

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA KORKOVÄHENNYSOIKEUDEN RAJOITTAMISEKSI

Keskuskauppakamari esittää lausuntonaan hallituksen esitysluonnoksesta seuraavaa.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ja tuloverolakia siten, että yhteisöjen sekä avoimien ja kommandiittiyhtiöiden suorittamien korkomenojen vähennysoikeutta rajoitettaisiin.

Luonnoksen mukaan ehdotuksen tavoitteena on turvata Suomen veropohjaa elinkeinoverotuksessa sekä vaikuttaa siihen, että kotimaisten ja ulkomaisten konsernien kilpailuasema olisi samanlainen. Poliittisella tasolla lausuttujen tavoitteiden mukaan tarkoituksena on saada kuriin yhteiskunnalle haitallinen verokilpailu ja rajoittaa veroparatiisien ja muiden matalan verotuksen valtioiden toimintaa.

Yleisiä näkökohtia

Ehdotuksessa esitetty malli on varsin laaja poliittisella tasolla esitettyihin tavoitteisiin nähden. Vaarana on, että toteutuessaan se heikentää yritysten toimintaedellytyksiä tavalla, joka ei ole ollut lainsäätäjän tarkoitus. Rajoitus kohdistuisi myös sellaisiin tilanteisiin, joissa ei ole kyse perusteettomien veroetujen hankkimisesta. Korkomenojen rajoitussääntöä on pidetty tarpeellisenä tiettyjen velkavetoisten järjestelyiden torjumiseksi, mutta ehdotettu malli johtaa korkojen vähennyskelpoisuuden yleisempään rajoittamiseen.

Ehdotukseen on valittu malliksi yleinen korkojen vähennysoikeuden rajoittamissäännös, joka on käytössä joissakin valtioissa. Yhdessäkään niistä ei

kuitenkaan ole käytössä konserniavustusjärjestelmää, eikä mallin toimivuudesta konserniavustusjärjestelmän kanssa ole siksi kokemuksia. Toinen vaihtoehto olisi ollut kohdennettu malli, jollainen on käytössä esim. Ruotsissa, ja joka oli mukana tarkastelussa aiemmin. Molemmissa vaihtoehdoissa on hyviä ja huonoja piirteitä. Olennaista on, että valittu malli muokataan sellaiseksi, ettei se vaikeuta yritysten normaalia liiketoimintaa.

Joitakin yksityiskohtia

Etuyhteystilanteet on määritelty ehdotuksessa varsin laajasti. Käytännössä tämä johtaa siihen, että tavallisten pankkilainojenkin korot voivat olla vähennyskeltottomia, jos lainan vakuus on saatu konserniyhtiöltä. Ehdotetun säännöksen vaikutukset riippuvat siitä, miten konsernirakenne on järjestetty, eikä erityyppisiä konsernirakenteita kohdella neutraalisti. Seurauksena saattaa olla, että konsernirakenteita joudutaan järjestelemään uudelleen. Ei ole perusteltua, että täysin kotimaiset konsernitkin joutuvat tekemään uudelleenjärjestelyitä välttyäkseen korkojen vähennyskelpoisuuden rajoituksilta.

Ehdotus näyttäisi sopivan huonosti yhteen nykyisen konserniveromallin, konserniavustusjärjestelmän, kanssa. Kuten edellä on todettu, yleisen korkojen rajoitussäännöksen ja konserniavustusjärjestelmän yhteensopivuudesta ei ole muissa maissa kokemuksia. Rajoituksena oleva EBITDA lasketaan yhtiökohtaisesti, ja on oletettavaa, että tilinpäätössuunnittelu lisääntyy korkojen vähentämisen mahdollistamiseksi. Sen lisäksi, että vähennyskeltottomat korot siirtyvät vähennettäviksi seuraaville vuosille, myös käyttämättömän EBITDA:n tulisi siirtyä.

Ehdotus on paikoin vaikeaselkoinen. Esimerkiksi 500 000 euron rajoituksen voi ymmärtää pykälätekstin perusteella toisin kuin sitä on ilmeisesti tarkoitus soveltaa. Ehdotuksesta myös puuttuu koron määritelmä. Kun tarkoitus on rajoittaa konsernin sisäisiä järjestelyitä, voidaan kysyä, miksi rajoitusta laskettaessa otetaan huomioon muut kuin etuyhteyskorot. Rajoitukset voitaisiin kirjoittaa myös huomattavasti yksinkertaisemmiksi, jos mukana olisivat vain etuyhteyskorot.

Lopuksi

Keskuskauppakamari katsoo, että verolainsäädännön lähtökohtana tulee edelleen olla elinkeinotoimintaan liittyvien korkojen laaja vähennyskelpoisuus. Rajoitussäännösten ei tule vaikeuttaa normaalin elinkeinotoiminnan rahoitusta. Ehdotettu malli johtaa yleiseen veropohjan laajentamiseen ja kohdentuu myös sellaisiin tilanteisiin, jotka eivät kuulu rajoituksen kohteena olevaan ongelmakenttään.

Jos ehdotuksen jatkovalmistelu tapahtuu esitetyn mallin pohjalta, mallia tulee muuttaa niin, ettei se kohdennu normaaliin elinkeinotoimintaan liittyvien korkojen vähennysoikeuteen. Ns. alikapitalisointitestin (oman ja vieraan pääoman suhde) lisääminen malliin olisi yksi tapa estää rajoitusta kohdistumasta niihin tilanteisiin, joihin sitä ei ole tarkoitettu. Jotta yritykset voivat varautua tulossa oleviin muutoksiin, uudistuksen voimaantuloa tulee lykätä vuoteen 2014. Tällöin myös malliin tarvittavat muutokset ehdittäisiin valmistella huolellisesti.

Verojärjestelmän kannalta on tärkeää pitää huolta kokonaisuuden toimivuudesta. Korkojen vähennysoikeutta ei pidä rajoittaa ilman, että otetaan huomioon valmisteilla olevat muutokset konserniverojärjestelmään ja tulolähdejako.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Terhi Järvikare
johtaja